

Határozatok Tára

A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (nagytanács)

2019. március 26.*

„Előzetes döntéshozatal – Európai uniós polgárság – Az Unió polgárainak és családtagjaiknak a tagállamok területén történő szabad mozgáshoz és tartózkodáshoz való joga – 2004/38/EK irányelv – Az uniós polgár családtagjai – A 2. cikk 2. pontjának c) alpontja – Az »egyenes ági leszármazott« fogalma – Az algériai *kafala* (törvényes gondozásba vétel) rendszere keretében állandó törvényes gyámság alatt álló gyermek – A 3. cikk (2) bekezdésének a) pontja – Más családtagok – Az Európai Unió Alapjogi Chartájának 7. cikke és 24. cikkének (2) bekezdése – Családi élet – A gyermek mindenek felett álló érdeke”

A C-129/18. sz. ügyben,

az EUMSZ 267. cikk alapján benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgyában, amelyet a Supreme Court of the United Kingdom (az Egyesült Királyság legfelsőbb bírósága) a Bírósághoz 2018. február 19-én érkezett, 2018. február 14-i határozatával terjesztett elő az

SM

és

az **Entry Clearance Officer, UK Visa Section**

között,

a **Coram Children’s Legal Centre (CCLC)**,

az **AIRE Centre**

részvételével folyamatban lévő eljárásban,

A BÍRÓSÁG (nagytanács),

tagjai: K. Lenaerts elnök, R. Silva de Lapuerta elnökhelyettes, A. Arabadjiev, A. Prechal, M. Vilaras és K. Jürimäe (előadó) tanácselnökök, A. Rosas, Juhász E., M. Ilešič, D. Šváby, C. G. Fernlund, N. Piçarra és L. S. Rossi bírák,

főtanácsnok: M. Campos Sánchez-Bordona,

hivatalvezető: L. Hewlett főtanácsnok,

tekintettel az írásbeli szakaszra és a 2018. december 4-i tárgyalásra,

* Az eljárás nyelve: angol.

figyelembe véve a következők által előterjesztett észrevételeket:

- SM képviselőjében T. Muman és R. de Mello barristers, valamint L. Tang solicitor,
 - a Coram Children’s Legal Centre (CCLC) képviselőjében M. S. Gill QC, N. Acharya és S. Freeman solicitors,
 - az AIRE Centre képviselőjében A. O’Neill QC, D. Chirico és C. Robinson barristers, A. Lidbetter, M. Evans, L. Nassif, C. Hall, C. Iacono, A. Thornton, M. Papadouli és A. Tidona solicitors, L. Van den Hende advocaat, valamint N. Mole SC,
 - az Egyesült Királyság kormánya képviselőjében F. Shibli és R. Fadoju, meghatalmazotti minőségben, segítőkük: B. Kennelly QC,
 - a belga kormány képviselőjében M. Jacobs és L. Van den Broeck, meghatalmazotti minőségben, segítőkük: E. Derriks avocate,
 - a cseh kormány képviselőjében M. Smolek és J. Vlácil, meghatalmazotti minőségben,
 - a német kormány képviselőjében T. Henze és R. Kanitz, meghatalmazotti minőségben,
 - a holland kormány képviselőjében J.M. Hoogveld és M.K. Bulterman, meghatalmazotti minőségben,
 - a lengyel kormány képviselőjében B. Majczyna, meghatalmazotti minőségben,
 - az Európai Bizottság képviselőjében E. Montaguti és M. Wilderspin, meghatalmazotti minőségben,
- a főtanácsnok indítványának a 2019. február 26-i tárgyaláson történt meghallgatását követően,
meghozta a következő

Ítéletet

- 1 Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem az Unió polgárainak és családtagjaiknak a tagállamok területén történő szabad mozgáshoz és tartózkodáshoz való jogáról, valamint az 1612/68/EGK rendelet módosításáról, továbbá a 64/221/EGK, a 68/360/EGK, a 72/194/EGK, a 73/148/EGK, a 75/34/EGK, a 75/35/EGK, a 90/364/EGK, a 90/365/EGK és a 93/96/EGK irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2004. április 29-i 2004/38/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL 2004. L 158., 77. o.; magyar nyelvű különkiadás 5. fejezet, 5. kötet, 46. o.; helyesbítés: HL 2009. L 274., 47. o.) 2. cikke 2. pontja c) alpontjának, valamint 27. és 35. cikkének az értelmezésére vonatkozik.
- 2 E kérelmet az algériai állampolgársággal rendelkező SM és az Entry Clearance Officer, UK Visa Section (a beutazási engedély iránti kérelmek vizsgálatával foglalkozó tisztviselő, az Egyesült Királyság vízumhivatala; a továbbiakban: a beutazási engedélyek ügyében eljáró tisztviselő) között, annak tárgyában folyamatban lévő jogvita keretében terjesztették elő, hogy ezen utóbbi megtagadta SM-mel szemben az Európai Gazdasági Térség (EGT) állampolgárának örökbefogadott gyermekeként az Egyesült Királyság területére való beutazásra jogosító engedélyt.

Jogi háttér

A nemzetközi jog

A 1993. évi hágai egyezmény

- 3 A gyermekeknek a nemzetközi örökbefogadások terén való védelméről és az ilyen ügyekben történő együttműködésről szóló, Hágában, 1993. május 29. napján kelt egyezmény (kihirdette: a 2005. évi LXXX. tv.; a továbbiakban: 1993. évi Hágai Egyezmény) tekintetében az Európai Unió valamennyi tagállama részéről sor került megerősítésre vagy csatlakozásra.
- 4 Ezen egyezmény célja az 1. cikkének a) és b) pontja szerint többek között olyan garanciák kidolgozása, amelyek biztosítják, hogy a nemzetközi örökbefogadások a gyermekek mindenek feletti érdekeinek és a nemzetközi jog által elismert alapvető jogaik tiszteletben tartásával történjenek, és a Szerződő Államok között olyan együttműködési rendszer létrehozása, amely biztosítja, hogy a kidolgozott garanciákat tiszteletben tartják, és ezzel megakadályozzák a gyermekek jogellenes elvitelét, áruba bocsátását vagy a gyermekkereskedelmet.
- 5 Az említett egyezmény a 2. cikkének (2) bekezdése szerint „csak azokra az örökbefogadásokra terjed ki, amelyek állandó szülő-gyermek kapcsolatot hoznak létre”.

A 1996. évi hágai egyezmény

- 6 A szülői felelősséggel és a gyermekek védelmét szolgáló intézkedésekkel kapcsolatos együttműködésről, valamint az ilyen ügyekre irányadó joghatóságról, alkalmazandó jogról, elismerésről és végrehajtásról szóló, Hágában, 1996. október 19-én kelt egyezmény (kihirdette: a 2005. évi CXL. tv.; a továbbiakban: 1996. évi Hágai Egyezmény) tekintetében az Unió valamennyi tagállama részéről sor került megerősítésre vagy csatlakozásra.
- 7 Ezen egyezmény olyan szabályokat ír elő, amelyek célja a nemzetközi helyzetekben a gyermekek védelmének a megerősítése, és az aláíró államok jogrendszerei között a joghatósággal, az alkalmazandó joggal és a gyermekek védelmére irányuló intézkedések elismerésével és végrehajtásával kapcsolatban felmerülő konfliktusok elkerülése.
- 8 Az említett egyezmény 3. cikkének e) pontja szerint a gyermekek védelmére irányuló intézkedések lehetséges tárgya többek között „a gyermek nevelőszülőknél való elhelyezése, intézményi gondoskodásba helyezése, *kafala* vagy hasonló intézmény által számára gondozás biztosítása”.
- 9 Ugyenezen egyezmény 4. cikkének b) pontja értelmében az nem alkalmazható „az örökbefogadásról szóló döntésekre, az örökbefogadást előkészítő intézkedésekre, az örökbefogadás érvénytelenítésére vagy visszavonására”.
- 10 Az 1996. évi Hágai Egyezmény 33. cikke meghatározza azt az eljárást, amelyet mind a gyermek származása szerinti államban, mind a fogadó államban követni kell a gyermek nemzetközi elhelyezése céljából, ideértve a „*kafala* [...] szerinti gondozás” esetét.

Az uniós jog

- 11 A 2004/38 irányelv (5), (6) és (31) preambulumbekzdésének szövege a következő:
- „(5) A tagállamok területén való szabad mozgás és tartózkodás valamennyi uniós polgárt megillető jogát, ha azt a szabadság és méltóság objektív feltételei mellett gyakorolják [helyesen: e jog a szabadság és a méltóság objektív feltételei mellett történő gyakorlásának a lehetővé tétele érdekében], a családtagok számára is biztosítani kell, állampolgárságukra tekintet nélkül. [...]
- (6) A tágabb értelemben vett család egységének fenntartása érdekében, és az állampolgárság alapján való megkülönböztetés tilalmának sérelme nélkül, a fogadó tagállamnak meg kell vizsgálnia saját nemzeti jogszabályai szerint azon személyek helyzetét, akik nem tartoznak az ezen irányelv szerinti családtagfogalomba, és akik ezért nem élvezik a fogadó tagállamba való automatikus beutazás és az ott-tartózkodás jogát [helyesen: akiket nem illet meg a fogadó tagállamba való beutazás és ott-tartózkodás automatikus joga], hogy el lehessen dönteni, hogy e személyeknek megadható-e a beutazás és a tartózkodás joga, figyelembe véve az uniós polgárral fennálló kapcsolatukat vagy bármely más körülményt, mint például az uniós polgártól való pénzügyi vagy fizikai függésüket.
- [...]
- (31) Ez az irányelv tiszteletben tartja az alapvető jogokat és szabadságokat, és figyelembe veszi különösen az Európai Unió Alapjogi Chartája által elismert elveket. [...]”
- 12 Ezen irányelv „Fogalom meghatározások” című 2. cikke a 2. pontjának c) alpontjában a következőképpen rendelkezik:
- „Ezen irányelv alkalmazásában:
- [...]
2. »családtag«:
- [...]
- c) az uniós polgár, házastársa, vagy a b) pontban meghatározott élettársa egyenes ági leszármazottai, akik 21. életévüket nem töltötték be vagy eltartottak;”
- 13 Az említett irányelv „Kedvezményezettek” címet viselő 3. cikke a következőképpen rendelkezik:
- „(1) Ezt az irányelvet kell alkalmazni mindazokra az uniós polgárookra, akik olyan tagállamba költöznek [helyesen: utaznak], vagy olyan tagállamban tartózkodnak, amelynek nem állampolgárai, valamint az őket kísérő vagy hozzájuk csatlakozó, a 2. cikk 2. pontjában meghatározott családtagjaikra.
- (2) Az érintett személyek saját jogon való szabad mozgásának és tartózkodásának sérelme nélkül, a fogadó tagállamnak a nemzeti jogszabályaival összhangban meg kell könnyítenie az alábbi személyek beutazását és tartózkodását:
- a) a 2. cikk 2. pontjának hatálya alá nem tartozó más családtagok, állampolgárságukra tekintet nélkül, akik abban az országban, amelyből érkeznek, az elsődleges tartózkodási joggal rendelkező uniós polgár eltartottjai, vagy vele egy háztartásban élnek, vagy akik súlyos egészségügyi okokból kifejezetten [helyesen: feltétlenül] az uniós polgár személyes gondoskodását igénylik;
- [...]

A fogadó tagállam kötelezettséget vállal e személyek személyes körülményeinek alapos vizsgálatára, és megindokolja e személyek beutazásának vagy tartózkodásának megtagadását.”

14 Ugyanezen irányelv 7. cikkének (2) bekezdése a következőképpen rendelkezik:

„Az (1) bekezdésben meghatározott tartózkodás jogát ki kell terjeszteni azokra a családtagokra, akik nem valamelyik tagállam állampolgárai, és az uniós polgárt kísérik vagy hozzá csatlakoznak a fogadó tagállamban, feltéve hogy az uniós polgár megfelel az (1) bekezdés a), b) vagy c) pontjában említett feltételeknek.”

15 A 2004/38 irányelv 27. cikke meghatározza a beutazási és tartózkodási jog közrendi, közbiztonsági vagy közegészségügyi okokból való korlátozására vonatkozó általános elveket.

16 Ezen irányelvnek „A joggal való visszaélés” című 35. cikke a következőket írja elő:

„A tagállamok elfogadhatják a szükséges intézkedéseket, hogy megtagadják, megszüntessék vagy visszavonják az ezen irányelv által juttatott bármely jogot, joggal való visszaélés vagy csalás, mint például érdekházasság esetében. Bármely ilyen intézkedésnek arányosnak kell lennie, és összhangban kell állnia a 30. és 31. cikkben megállapított eljárási biztosítékokkal.”

Az Egyesült Királyság joga

A bevándorlási szabályok

17 Az Immigration (European Economic Area) Regulations 2006 (a bevándorlásról szóló 2006. évi rendelet [Európai Gazdasági Térség]) az alapjogvitára alkalmazandó változatában (a továbbiakban: 2006. évi rendelet) átültette a 2004/38 irányelvet az Egyesült Királyság jogába.

18 A 2006. évi rendelet 7. cikke a következőképpen rendelkezik:

„(1) A (2) bekezdésben foglaltakra is figyelemmel, a jelen rendelet alkalmazásában valamely másik személy családtagjának a következő személyek minősülnek:

[...]

b) az illető személy azon egyenes ági leszármazottai, valamint a házastársa vagy a bejegyzett élettársa azon egyenes ági leszármazottai, akik:

i. 21. életévüket nem töltötték be; vagy

ii. általa, illetve házastársa vagy bejegyzett élettársa által eltartott személyek [...].”

19 A 2006. évi rendelet 8. cikke a „távolabbi családtagok” fogalmát a következőképpen határozza meg:

„(1) A jelen rendelet alkalmazásában a »távolabbi családtag« bármely olyan személy, aki nem minősül a 7. cikk (1) bekezdésének a), b) vagy c) pontja alapján EGT-állampolgár családtagjának, és megfelel a (2), (3), (4) vagy (5) bekezdésben meghatározott feltételeknek.

(2) A jelen bekezdésben meghatározott feltételnek az a személy felel meg, aki egy EGT-állampolgárnak, annak házastársának vagy bejegyzett élettársának a rokona, és

a) abban az [Egyesült Királyságtól eltérő országban] tartózkodik, amelyben az EGT-állampolgár is tartózkodik, és annak eltartottja, vagy vele közös háztartásban él;

- b) megfelel az a) pontban meghatározott feltételnek, és az EGT-állampolgárt az Egyesült Királyságba kíséri, vagy ott kíván hozzá csatlakozni, vagy
- c) megfelel az a) pontban meghatározott feltételnek, az Egyesült Királyságban csatlakozott az EGT-állampolgárhoz, és továbbra is az ő eltartottja, vagy vele közös háztartásban él.

[...]

(6) A jelen rendelet alkalmazásában »érintett EGT-állampolgár« a távolabbi családtag viszonyában az az EGT-állampolgár, aki vagy akinek a házastársa vagy bejegyzett élettársa a (2), (3) vagy (4) bekezdés szerinti távolabbi családtag rokona, illetve az az EGT-állampolgár, aki az (5) bekezdés szerinti távolabbi családtag élettársa.”

- 20 A kérdést előterjesztő bíróság által nyújtott információk szerint a 2006. évi rendelet 12. cikkének (1) bekezdése értelmében a beutazási engedélyek ügyében eljáró tisztviselőnek „EGT családi engedélyt” kell kiadnia a „családtagnak”, ha bizonyos feltételek teljesülnek. E rendelet 12. cikkének (2) bekezdése értelmében e tisztviselő ilyen engedélyt adhat ki a „távolabbi családtagnak”, amennyiben bizonyos feltételek teljesülnek, vagy ha mindenesetre az ilyen engedély kiadását megfelelőnek tartja.

Az örökbefogadásra vonatkozó szabályok

- 21 Az Adoption and Children Act 2002 (az örökbefogadásról és a gyermekekről szóló 2002. évi törvény) 83. szakasza szerint bűncselekményt követ el, aki az Egyesült Királyságba gyermeket visz ottani örökbefogadás céljából, vagy aki az Egyesült Királyságba egy másik országban örökbefogadott gyermeket visz, kivéve, ha az Adoption with a Foreign Element Regulations 2005 (külföldi elemet is tartalmazó örökbefogadásról szóló 2005. évi rendelet) előírásai teljesültek. E rendelet többek között előírja, hogy valamely egyesült királysági örökbefogadási ügynökségnek fel kell mérnie, hogy az örökbefogadók alkalmasak-e az örökbefogadásra. Ez a követelmény azonban nem vonatkozik azokra az örökbefogadásokra, amelyek az 1993. évi Hágai Egyezmény hatálya alá tartoznak, amelyet az Egyesült Királyság jogában az Adoption (Intercountry Aspects) Act 1999 (az örökbefogadásról [nemzetközi vonatkozások] szóló 1999. évi törvény) hajtott végre.
- 22 Az örökbefogadásról és a gyermekekről szóló 2002. évi törvény 66. szakaszának (1) bekezdése felsorolja azokat az örökbefogadásokat, amelyeket Anglia és Wales joga olyannak ismer el, amely a gyermeknek örökbefogadott gyermek jogállást biztosít. A *kafala* (törvényes gondozásba vétel) e listán nem szerepel.

Az alapeljárás és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

- 23 M., és felesége, M. francia állampolgársággal rendelkeznek, és az Egyesült Királyságban házasodtak össze 2001-ben. 2009-ben Algériába utaztak, hogy részt vehessenek az arra való alkalmasságra vonatkozó felmérésen, hogy a „*kafala*” algériai rendszere alapján gyámok legyenek. E felmérés eredményeképpen „alkalmasnak” találták őket arra, hogy e rendszerben egy gyermeket gondozásba vegyenek.
- 24 SM-et, aki 2010. június 27-én született Algériában, a vér szerinti szülei a születése után magára hagyták.
- 25 Az M. házaspár kérelmezte, hogy a *kafala* algériai rendszere keretében SM gyámjai lehessenek.
- 26 E kérelmet követően megkezdődött az a három hónapos várakozási idő, amelynek során SM vér szerinti szülei a gyermek elhagyására vonatkozó döntésüket visszavonhatják, amire nem került sor.

- 27 A tribunal de Boufarik (boufariki bíróság, Algéria) elnökének 2011. március 22-i okirata SM-et az M. házaspár gyámsága alá helyezte, így az algériai jog alapján a szülői felelősséget e házaspárra ruházták. Ezen okirat értelmében az M. házaspár kötelezettséget vállalt a következőkre: „a [...] gyermek iszlám nevelésének biztosítása, testi és erkölcsi egészségének biztosítása, szükségletei kielégítése, taníttatásáról való gondoskodás, a vér szerinti szülőktől elvárható bánásmód, a gyermek védelmezése, bírósági ügyekben való védelme, a kárt okozó cselekmények iránti polgári jogi felelősségvállalás”. Az okirat egyben felhatalmazta őket, hogy családi támogatásokat, segélyeket és költségtérítéseket kapjanak, aláírjanak minden közigazgatási és úti okmányt, és SM-mel kiutazzanak Algériából.
- 28 Tizi Ouzou (Algéria) bíróságának a 2011. május 3-i határozata értelmében SM-nek a születési anyakönyvi kivonaton feltüntetett családi nevét az M. házaspár családi nevére változtatták.
- 29 2011 októberében M. visszatért az Egyesült Királyságba, ahol szakmai okok miatt huzamos tartózkodási joggal rendelkezik. M. felesége, M. SM-mel Algériában maradt.
- 30 SM 2012 májusában beutazási engedélyt kérelmezett abból a célból, hogy EGT-állampolgár örökbefogadott gyermekeként az Egyesült Királyságba beutazhasson. A kérelmét a beutazási engedélyek ügyében eljáró tisztviselő elutasította azzal az indokkal, hogy az algériai *kafala* rendszer szerinti gyámságot az Egyesült Királyság joga nem ismeri el örökbefogadásnak, és nem kérelmezték a nemzetközi örökbefogadást.
- 31 SM keresetet indított a First-tier Tribunal (Immigration and Asylum Chamber) (elsőfokú bíróság [bevándorlási és menekültügyi tanács], Egyesült Királyság) előtt. E keresetet a 2013. október 7-i ítélettel elutasították. E bíróság álláspontja szerint SM nem felel meg azoknak a feltételeknek, amelyek alapján az Egyesült Királyság bevándorlási szabályozása értelmében örökbefogadott gyermeknek vagy a 2006. évi rendelet értelmében EGT-állampolgár családtagjának, távolabbi családtagjának vagy örökbefogadott gyermekének minősülhetne.
- 32 Az említett bíróság ezenfelül megállapította, hogy az M. házaspár a gyermek feletti felügyeletnek a *kafala* rendszerben való megszerzése céljából Algériában azt követően tett lépéseket, hogy a tudomásukra jutott, hogy ezen országban könnyebb megszerezni egy gyermek felügyeletét, mint az Egyesült Királyságban. Ugyanezen bíróság rámutatott arra is, hogy azon eljárás, amely e házaspár gyámságra való alkalmasságának a felmérésére irányult, és amely alapján az említett házaspárt „alkalmasnak” nyilvánították arra, hogy az algériai *kafala* rendszerben egy gyermeket gondozásba vegyenek, „korlátozott” volt.
- 33 SM ezen ítélettel szemben jogorvoslati kérelmet terjesztett az Upper Tribunal (Immigration and Asylum Chamber) (másodfokú bíróság [bevándorlási és menekültügyi tanács], Egyesült Királyság) elé. Ezen utóbbi bíróság a 2014. május 14-i ítéletben helyt adott a fellebbezésnek, megállapítva, hogy bár SM a 2006. évi rendelet 7. cikke értelmében nem tekinthető uniós polgár „családtagjának”, e rendelet 8. cikke értelmében uniós polgár „távolabbi családtagjának” minősül.
- 34 A beutazási engedélyek ügyében eljáró tisztviselő ezen utóbbi ítélettel szemben fellebbezést terjesztett a Court of Appeal (England & Wales) (Civil Division) (fellebbviteli bíróság [Anglia és Wales] [polgári kollégium], Egyesült Királyság) elé. Ezen bíróság a 2015. november 4-i ítéletben helyt adott a fellebbezésnek, és megállapította, hogy SM a 2004/38 irányelv 2. cikke 2. pontjának c) alpontja értelmében nem minősül uniós polgár „egyenes ági leszármazottjának”, mivel az Egyesült Királyság joga által elismert formában nem fogadták örökbe. E bíróság továbbá megállapította, hogy SM nem tartozhat ezen irányelv 3. cikke (2) bekezdése első albekezdése a) pontjának hatálya alá sem, mint uniós polgár „más családtagja”.
- 35 SM számára engedélyezték, hogy a kérdést előterjesztő bírósághoz, azaz a Supreme Court of the United Kingdomhoz (az Egyesült Királyság legfelsőbb bírósága) forduljon.

- 36 A kérdést előterjesztő bíróság álláspontja szerint SM-nek legalábbis uniós polgár „más családtagjának” kell minősülnie a 2004/38 irányelv 3. cikke (2) bekezdése első albekezdésének a) pontja értelmében. E fogalom ugyanis kellőképpen tág ahhoz, hogy bele lehessen érteni egy olyan gyermeket, aki iránt az uniós polgár szülői felelősséget vállal a gyermek származási országának joga alapján, még ha a gyermek és az uniós polgár között nem is áll fenn sem vérségi, sem örökbefogadáson alapuló kapcsolat. SM az M. házaspár háztartásában eltartott személy, és e házaspárral egy háztartásban él, mégpedig Algériában.
- 37 Ugyanakkor e bíróság úgy véli, hogy ezen irányelv 3. cikke (2) bekezdése első albekezdésének a) pontja csak akkor alkalmazható, ha SM az említett irányelv 2. cikke 2. pontjának c) alpontja értelmében uniós polgár „egyenesági leszármazottjaként” nem jogosult az Egyesült Királyságba való beutazásra.
- 38 E tekintetben a kérdést előterjesztő bíróságban az a kérdés merült fel, hogy az algériai *kafala*hoz hasonló gyámsági rendszer hatálya alá helyezett gyermek a 2004/38 irányelv 2. cikke 2. pontjának c) alpontja értelmében vett „egyenes ági leszármazott” fogalmába tartozik-e.
- 39 A kérdést előterjesztő bíróság álláspontja szerint e kérdésre igenlő válasz következhet az Európai Parlamenthez és Tanácshoz intézett, a 2004/38/EK irányelv jobb átültetéséhez és alkalmazásához nyújtott iránymutatásról szóló bizottsági közlemény (COM (2009) 313 végleges) 2.1.2. pontjából, amely szerint az „egyenes ági leszármazottak” fogalmába tartoznak a „hivatalos gyám felügyelete alatt álló kiskorúak”.
- 40 Az ilyen választ az is alátámaszthatja, hogy mivel a 2004/38 irányelv 2. cikke 2. pontjának c) alpontjában nem szerepel a tagállamok jogára való hivatkozás, az „egyenes ági leszármazott” fogalmát önállóan, egységesen és ezen irányelv céljainak megfelelően kell értelmezni. Márpedig az uniós polgárok szabad mozgását akadályozhatja, ha a tagállamok szabadsággal rendelkeznek arra vonatkozóan, hogy az algériai *kafala* rendszer hatálya alá helyezett gyermekeket elismerik-e egyenes ági leszármazottaknak.
- 41 Mindazonáltal a kérdést előterjesztő bíróság azt is megjegyzi, hogy e fogalom önálló értelmezésének nem kell szükségszerűen tágnak lennie, és az az értelmezés, amely szerint az algériai *kafala* rendszer hatálya alá helyezett gyermeket „egyenes ági leszármazottnak” kell tekinteni, a gyermekek olyan otthonokban való elhelyezését eredményezheti, amelyek a fogadó tagállam szabályozása értelmében nem minősülnek gyermekek befogadására alkalmasnak. Az ilyen értelmezés továbbá a gyermekek kizsákmányolásának, bántalmazásának és a gyermekkereskedelemnek a kockázatához vezethet, amelyek megelőzésére és megakadályozására az 1993. évi Hágai Egyezmény irányult.
- 42 A kérdést előterjesztő bíróságban következésképpen az a kérdés merült fel, hogy korlátozható-e az algériai *kafala* rendszer hatálya alá helyezett gyermeknek az uniós polgár fogadó tagállamának területére való beutazáshoz való joga a 2004/38 irányelv 27. és 35. cikke alapján abban az esetben, ha a gyermek kizsákmányolás, bántalmazás vagy gyermekkereskedelem áldozata, vagy fennáll a veszélye annak, hogy azzá válik. Ezenfelül e bíróság azt a kérdést veti fel, hogy ezen irányelv 2. cikke 2. pontja c) alpontjának alkalmazásához a tagállam ellenőrizheti-e, hogy a gyermek mindenek felett álló érdekét figyelembe vették-e a gyámság alá helyezése során.
- 43 E körülmények között a Supreme Court of the United Kingdom (az Egyesült Királyság legfelsőbb bírósága) úgy határozott, hogy az eljárást felfüggeszti, és előzetes döntéshozatal céljából a következő kérdéseket terjeszti a Bíróság elé:
- „1) A 2004/38 irányelv 2. cikke 2. pontjának c) alpontja értelmében vett «egyenes ági leszármazottnak» minősül-e: az a gyermek, aki *kafala* vagy az illető származási országának joga által előírt, ezzel egyenértékű jogintézmény alapján uniós polgár vagy polgárok gyámsága alatt áll?

- 2) Az irányelv egyéb rendelkezései, és különösen a 27. és 35. cikk értelmezhető-e úgy, hogy megtagadható az ilyen gyermek beutazása, amennyiben kizsákmányolás, bántalmazás vagy emberkereskedelem áldozatául esett, vagy ennek veszélye fennáll?
- 3) Vizsgálhatja-e valamely tagállam, mielőtt a 2. cikk 2. pontjának c) alpontja szerinti egyenes ági leszármazottként ismer el egy olyan gyermeket, aki nem [uniós polgár] vér szerinti leszármazottja, hogy a gyermeknek az említett [uniós polgár] gyámsága vagy felügyelete alá helyezésére vonatkozó eljárásra úgy került-e sor, hogy abban kellőképpen figyelembe vették az érintett gyermek mindenek felett álló érdekét?”

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésekről

Az első kérdésről

- 44 Az első kérdésével a kérdést előterjesztő bíróság lényegében arra vár választ, hogy az uniós polgár „egyenes ági leszármazottjának” a 2004/38 irányelv 2. cikke 2. pontjának c) alpontjában szereplő fogalmát úgy kell-e értelmezni, hogy abba beletartozik az olyan gyermek, akit az algériai *kafala* rendszer keretében uniós polgár vagy polgárok állandó törvényes gyámsága alá helyeztek.
- 45 Először is a Bírósághoz benyújtott iratok információiból az tűnik ki, hogy amint azt a főtanácsnok az indítványának a 36–38. pontjában megállapította, a *kafala* az algériai jog értelmében egy felnőtt kötelezettségvállalása arra, hogy egyrészt gondoskodik a gyermekről, és biztosítja annak oktatását és védelmét, ugyanúgy, mint azt a szülő a gyermekével tenné, és másrészt vállalja e gyermek törvényes gyámságát. Az örökbefogadástól eltérően, amely az algériai jogban tiltott, a gyermek *kafala* hatálya alá helyezése nem biztosítja számára a gyám örökösének jogállását. Ezenfelül a *kafala* a gyermek nagykorúvá válásával megszűnik, és az a vér szerinti szülők vagy a gyám kérelmére visszavonható.
- 46 Az írásbeli észrevételeket előterjesztő kormányok közül valamennyi hangsúlyozza, hogy az „egyenes ági leszármazottnak” a 2004/38 irányelv 2. cikke 2. pontjának c) alpontja értelmében vett fogalma megkívánja, hogy a gyermek és az uniós polgár között szülő-gyermek kapcsolat álljon fenn, legyen az akár vér szerinti, akár örökbefogadáson alapuló. E kormányok álláspontja szerint e fogalom ezért nem foglalhatja magában az algériai *kafala* rendszer hatálya alá helyezett gyermeket, mivel e gyámsági rendszer a gyermek és a gyám között nem hoz létre ilyen kapcsolatot.
- 47 Ezzel szemben SM, a Coram Children’s Legal Centre (CCLC), az AIRE Centre és az Európai Bizottság úgy véli, hogy az „egyenes ági leszármazott” fogalma magában foglalhat olyan gyermeket, aki felett egy uniós polgár olyan állandó törvényes gyámságot gyakorol, mint az algériai *kafala*. Ez az értelmezés lényegében szükséges ahhoz, hogy a gyermek mindenek felett álló érdekében fennmaradjon a családi élet, amelyet a gyermek a gyámjával él.
- 48 E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy a 2004/38 irányelvet a 3. cikkének (1) bekezdése értelmében alkalmazni kell mindazokra az uniós polgárookra, akik olyan tagállamba költöznek, vagy olyan tagállamban tartózkodnak, amelynek nem állampolgárai, valamint az őket kísérő vagy hozzájuk csatlakozó, az ezen irányelv 2. cikkének 2. pontjában meghatározott családtagjaikra.
- 49 Az uniós polgár ezen családtagjai között a 2004/38 irányelv 2. cikke 2. pontjának c) alpontja szerint szerepelnek többek között azon „egyenes ági leszármazottai”, akik 21. életévüket nem töltötték be vagy eltartottak.
- 50 E rendelkezés nem tartalmaz a tagállamok jogaira való kifejezett hivatkozást az „egyenes ági leszármazott” fogalma értelmének és terjedelmének a meghatározásához. E körülmények között az uniós jog egységes alkalmazásának követelményéből és az egyenlőség elvéből az következik, hogy az

említett rendelkezés szövegét főszabály szerint az egész Unióban önállóan és egységesen kell értelmezni (lásd ebben az értelemben: 2011. december 21-i Ziolkowski és Szeja ítélet, C-424/10 és C-425/10, EU:C:2011:866, 32. pont).

- 51 Ezenfelül a 2004/38 irányelv nem tartalmaz az „egyenes ági leszármazottnak” a 2004/38 irányelv 2. cikke 2. pontjának c) alpontja értelmében vett fogalmára vonatkozó meghatározást. E körülmények között a Bíróság állandó ítélkezési gyakorlata szerint ezen uniós jogi rendelkezés értelmezésekor nem csupán annak szövegét kell figyelembe venni, hanem összefüggéseit, és annak a szabályozásnak a céljait is, amelynek részét képezi (2010. október 7-i Lassal ítélet, C-162/09, EU:C:2010:592, 49. pont).
- 52 E tekintetben meg kell állapítani, hogy az „egyenes ági leszármazott” fogalma általában az érintett és egy más személy közötti egyenes ági felmenő-utód kapcsolat fennállására utal. Ha az uniós polgár és az érintett gyermek között nem áll fenn felmenő-utód kapcsolat, ezen utóbbi nem minősülhet az előbbinek a 2004/38 irányelv értelmében vett „egyenes ági leszármazottjának”.
- 53 Bár e fogalom elsődlegesen a vér szerinti felmenő-utód kapcsolatra vonatkozik, emlékeztetni kell arra, hogy az állandó ítélkezési gyakorlat szerint a 2004/38 irányelv célja, hogy megkönnyítse a tagállamok területén való szabad mozgás és tartózkodás alapvető és egyéni jogának a gyakorlását, amely jogot közvetlenül az EUMSZ 21. cikk (1) bekezdése ruházta az uniós polgárokra, és ezen irányelv célja különösen az említett jog megerősítése (2014. március 12-i O. és B. ítélet, C-456/12, EU:C:2014:135, 35. pont; 2018. június 5-i Coman és társai ítélet, C-673/16, EU:C:2018:385, 18. pont). E célokra tekintettel a 2004/38 irányelv rendelkezéseit, és annak 2. cikkének 2. pontját tágan kell értelmezni (lásd ebben az értelemben: 2014. január 16-i Reyes ítélet, C-423/12, EU:C:2014:16, 23. pont; 2014. július 10-i Ogieriakhi ítélet, C-244/13, EU:C:2014:2068, 40. pont).
- 54 Következésképpen meg kell állapítani, hogy a jelen ítélet 52. pontjában említett „felmenő-utód kapcsolat” fogalmát tágan kell értelmezni, így az magában foglal mindenfajta felmenő-utód kapcsolatot, akár vérségi, akár jogi jellegű. Így az uniós polgár „egyenes ági leszármazottjának” a 2004/38 irányelv 2. cikke 2. pontjának c) alpontja értelmében vett fogalmát úgy kell értelmezni, hogy abba az ilyen polgár vér szerinti gyermeke és örökbefogadott gyermeke is beletartozik, mivel tény, hogy az örökbefogadás jogi jellegű szülő-gyermek kapcsolatot hoz létre az érintett gyermek és az érintett uniós polgár között.
- 55 A tág értelmezés ezen követelménye ugyanakkor nem igazolhat olyan értelmezést, mint amely a COM (2009) 313 végleges közlemény 2.1.2. pontjából következik, amely szerint az uniós polgár törvényes gyámsága alá helyezett gyermek az „egyenes ági leszármazottnak” a 2004/38 irányelv 2. cikke 2. pontjának c) alpontja értelmében vett fogalmába tartozik.
- 56 Mivel a gyermeknek az algériai *kafala* rendszer hatálya alá helyezése nem hoz létre szülő-gyermek kapcsolatot a gyermek és a gyámja között, az olyan gyermek, mint SM, akit e rendszer keretében uniós polgárok törvényes gyámsága alá helyeztek, nem tekinthető az uniós polgárnak a 2004/38 irányelv 2. cikke 2. pontjának c) alpontja értelmében vett „egyenes ági leszármazottjának”.
- 57 Mindazonáltal az ilyen gyermek, amint a kérdést előterjesztő bíróság hangsúlyozta, a „más családtagnak” a 2004/38 irányelv 3. cikke (2) bekezdésének a) pontjában szereplő fogalmába tartozik.
- 58 E rendelkezés értelmében a fogadó tagállamnak a nemzeti jogszabályaival összhangban meg kell könnyítenie azon „más családtagok [tartózkodását], akik abban az országban, amelyből érkeznek, az elsődleges tartózkodási joggal rendelkező uniós polgár eltartottjai, vagy vele egy háztartásban élnek”.

- 59 Az említett rendelkezésben alkalmazott szöveg tehát olyan jellegű, hogy abba bele kell érteni az olyan gyermek helyzetét, akit uniós polgároknál az algériai *kafala* törvényes gyámsági rendszerének hatálya alá helyeztek, és akiről ezen uniós polgárok gondoskodnak, valamint akinek e polgárok biztosítják az oktatását és a védelmét azon kötelezettségek keretében, amelyeket a gyermek származási országának joga alapján vállaltak.
- 60 A 2004/38 irányelv 3. cikke (2) bekezdése a) pontjának célja – az irányelv (6) preambulumbekzdéséből következően – „a tágabb értelemben vett család egységének fenntartása” azon személyek beutazásának és tartózkodásának megkönnyítése révén, akik ugyan nem tartoznak az uniós polgár „családtagjának” az említett irányelv 2. cikkének 2. pontja szerinti fogalmába, de bizonyos sajátos ténybeli körülményekből – például gazdasági függés, egy háztartásban élés vagy súlyos egészségügyi okok – adódóan szoros és szilárd családi kapcsolatot tartanak fenn vele (2012. szeptember 5-i Rahman és társai ítélet, C-83/11, EU:C:2012:519, 32. pont).
- 61 A Bíróság ítélkezési gyakorlata szerint a 2004/38 irányelv 3. cikkének (2) bekezdése kötelezettségként előírja a tagállamok számára, hogy bizonyos előnyben részesítsék az említett cikkben szereplő harmadik államokbeli állampolgárok által benyújtott kérelmeket a harmadik államok más állampolgárai által benyújtott beutazási és tartózkodási kérelmekhez képest (lásd ebben az értelemben: 2012. szeptember 5-i Rahman és társai ítélet, C-83/11, EU:C:2012:519, 21. pont; 2018. július 12-i Banger ítélet, C-89/17, EU:C:2018:570, 31. pont).
- 62 A tagállamoknak tehát e rendelkezés értelmében az abban említett személyek számára elő kell írniuk annak a lehetőségét, hogy a kérelmükre válaszul olyan határozat szülessen, amely a személyes helyzetük alapos vizsgálatán alapul a különböző releváns tényezők figyelembevételével, és amely elutasítás esetén indokolást tartalmaz (lásd ebben az értelemben: 2012. szeptember 5-i Rahman és társai ítélet, C-83/11, EU:C:2012:519, 22. és 23. pont; 2018. július 12-i Banger ítélet, C-89/17, EU:C:2018:570, 38. és 39. pont).
- 63 Igaz, hogy a figyelembe veendő tényezők meghatározását illetően minden tagállam széles mérlegelési mozgástérrel rendelkezik, feltéve hogy a jogszabályaikban alkalmazott kritériumok megfelelnek a 2004/38 irányelv 3. cikkének (2) bekezdésében szereplő „meg kell könnyítenie” kifejezés általános jelentésének, és nem fosztják meg ezt a rendelkezést hatékony érvényesülésétől (lásd ebben az értelemben: 2012. szeptember 5-i Rahman és társai ítélet, C-83/11, EU:C:2012:519, 24. pont; 2018. július 12-i Banger ítélet, C-89/17, EU:C:2018:570, 40. pont).
- 64 E mérlegelési mozgásteret azonban a 2004/38 irányelv (31) preambulumbekzdésére tekintettel az Európai Unió Alapjogi Chartájában (a továbbiakban: Charta) foglalt rendelkezések alapján és azok tiszteletben tartásával kell gyakorolni (lásd analógia útján: 2012. december 6-i O és társai ítélet, C-356/11 és C-357/11, EU:C:2012:776, 79. és 80. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 65 E tekintetben a Charta 7. cikke elismeri a magán- és a családi élet tiszteletben tartásához való jogot. Amint az az Alapjogi Chartához fűzött magyarázatokból (HL 2007. C 303., 17. o.) is kitűnik, a Charta 52. cikke (3) bekezdésének megfelelően a Charta 7. cikkében biztosított jogok tartalma és terjedelme azonos azokéval, amelyeket az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló, Rómában, 1950. november 4-én aláírt európai egyezmény (kihirdette: az 1993. évi XXXI. tv) 8. cikke biztosít (lásd ebben az értelemben: 2010. október 5-i McB. ítélet, C-400/10 PPU, EU:C:2010:582, 53. pont; 2018. június 5-i Coman és társai ítélet, C-673/16, EU:C:2018:385, 49. pont).
- 66 Márpedig az Emberi Jogok Európai Bíróságának ítélkezési gyakorlatából az következik, hogy az a tényleges kapcsolat, amely a *kafala* hatálya alá helyezett gyermeket a gyámjához fűzi, a családi élet fogalmába tartozhat, tekintettel az együtt töltött időre, a kapcsolat minőségére és a felnőtt által a gyermek felé vállalt szerepre (lásd ebben az értelemben: EJE, 2014. december 16., Chbihi Loudoudi és társai kontra Belgium, CE:ECHR:2014:1216JUD005226510, 78. §). Ezen ítélkezési gyakorlat szerint

az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló európai egyezmény 8. cikke védi az egyént a hatóságok önkényes beavatkozásával szemben, és megköveteli ezen utóbbiaktól, hogy abban az esetben, ha a családi kapcsolat fennállása bizonyított, lehetővé tegyék e kapcsolat fejlődését, és biztosítsanak olyan jogi védelmet, amely lehetővé teszi a gyermeknek a családjába való beilleszkedését (lásd ebben az értelemben: EJEJ, 2012. október 4., Harroudj kontra Franciaország, CE:ECHR:2012:1004JUD004363109, 40. és 41. §; EJEJ, 2014. december 16., Chbihi Loudoudi és társai kontra Belgium, CE:ECHR:2014:1216JUD005226510, 88. és 89. §).

- 67 A Charta 7. cikkét egyébiránt a gyermeknek az említett Charta 24. cikkének (2) pontjában elismert mindenek felett álló érdekének a figyelembevételére vonatkozó kötelezettséggel összefüggésben kell értelmezni (lásd ebben az értelemben: 2006. június 27-i Parlament kontra Tanács ítélet, C-540/03, EU:C:2006:429, 58. pont; 2009. december 23-i Detiček ítélet, C-403/09 PPU, EU:C:2009:810, 54. pont; 2017. május 10-i Chavez-Vilchez és társai ítélet, C-133/15, EU:C:2017:354, 70. pont).
- 68 Az illetékes nemzeti hatóságoknak ezért annak érdekében, hogy e rendelkezéseket tiszteletben tartsák a mérlegelési mozgásterük gyakorlása során, a más családtagok beutazásának és tartózkodásának a megkönnyítésére vonatkozó, a 2004/38 irányelv 3. cikke (2) bekezdésének a) pontjában előírt kötelezettség végrehajtásakor az adott ügy valamennyi fennálló és releváns körülményét kiegyensúlyozott és észszerű módon kell értékelniük, az összes érintett érdeket, és különösen az érintett gyermek mindenek felett álló érdekét figyelembe véve (lásd analógia útján: 2012. december 6-i O és társai ítélet, C-356/11 és C-357/11, EU:C:2012:776, 81. pont; 2016. szeptember 13-i Rendón Marín ítélet, C-165/14, EU:C:2016:675, 85. pont; 2016. szeptember 13-i CS ítélet, C-304/14, EU:C:2016:674, 41. pont).
- 69 Ezen értékelés során figyelembe kell venni többek között azt, hogy a gyermeket milyen életkorban helyezték az algériai *kafala* rendszer hatálya alá, fennáll-e a gyermek és a gyámjai által az e rendszer hatálya alá helyezés óta kialakított közös élet, milyen szintű érzelmi kapcsolat alakult ki a gyermek és a gyámjai között, és a gyermek milyen szinten függ a gyámjaitól a szülői felelősségnek a gyámok általi gyakorlása és a gyermeket érintő jogi és pénzügyi terhek vállalása tekintetében.
- 70 Az említett értékelés keretében figyelembe kell venni továbbá annak az esetleges konkrét és egyéni veszélyét is, hogy az érintett gyermek bántalmazás, kizsákmányolás vagy gyermekkereskedelem áldozata lesz. Az ilyen veszélyek azonban nem vélelmezhetők annak alapján, hogy az algériai *kafala* rendszer hatálya alá helyezésre vonatkozó eljárás a felnőtt alkalmasságának és a gyermek érdekének olyan értékelésén alapszik, amely kevésbé mélyreható, mint a fogadó tagállamban az örökbefogadás vagy a gyermek elhelyezése céljából lefolytatott eljárás, és nem vélelmezhetők annak alapján sem, hogy az 1996. évi Hágai Egyezményben előírt eljárást nem alkalmazták amiatt, hogy az érintett harmadik állam ezen egyezményt nem erősítette meg. Az ilyen körülményeket ellenben össze kell vetni a többi releváns ténybeli elemmel, ahogyan az az előző pontban kifejtésre került.
- 71 Abban az esetben, ha a jelen ítélet 69. és 70. pontjában említett elemek értékelése alapján bizonyított, hogy az algériai *kafala* rendszer hatálya alá helyezett gyermek és az uniós polgársággal rendelkező gyámjai tényleges családi életet kívánnak élni, és e gyermek a gyámjaival szemben függőségi viszonyban van, a családi élet tiszteletben tartásához fűződő alapvető joghoz kapcsolódó követelmények a gyermek mindenek felett álló érdekének a figyelembevételére vonatkozó kötelezettséggel összefüggésben főszabály szerint megkövetelik azt, hogy az említett gyermek számára az uniós polgárnak a 2004/38 irányelv 3. cikke (2) bekezdésének a Charta 7. cikkével és 24. cikkének (2) bekezdésével összefüggésben értelmezett a) pontja értelmében vett más családtagjaként biztosítsák a beutazás és a tartózkodás jogát annak lehetővé tétele érdekében, hogy a gyermek a gyámjaival az utóbbiak fogadó tagállamában együtt éljen.
- 72 E következtetés még inkább szükségszerű, ha azáltal, hogy az algériai *kafala* rendszer hatálya alá helyezett gyermekkel szemben megtagadják az uniós polgársággal rendelkező gyámjai fogadó tagállamába való beutazás és az e tagállamban való tartózkodás jogát, e gyámok esetében ténylegesen

akadályozzák az e tagállamban kialakított közös életet, mivel az egyikük arra kényszerül, hogy a gyermekkel az annak származása szerinti harmadik államban maradjon abból a célból, hogy e gyermekről gondoskodjon.

- 73 A fenti megfontolások összességére tekintettel az első kérdésre a következőképpen kell válaszolni:
- az uniós polgár „egyenes ági leszármazottjának” a 2004/38 irányelv 2. cikke 2. pontjának c) alpontjában szereplő fogalmát úgy kell értelmezni, hogy az nem foglalja magában az olyan gyermeket, akit az algériai *kafala* keretében egy uniós polgár állandó törvényes gyámsága alá helyeztek, mivel e gyámság alá helyezés nem hoz létre közöttük szülő-gyermek kapcsolatot;
 - az illetékes nemzeti hatóságoknak azonban az ilyen gyermek mint az uniós polgár más családtagja tekintetében a fent említett irányelv 3. cikke (2) bekezdésének a Charta 7. cikkével és 24. cikkének (2) bekezdésével összefüggésben értelmezett a) pontja értelmében meg kell könnyíteniük a beutazást és a tartózkodást az adott ügy összes fennálló és releváns körülményének a kiegyensúlyozott és észszerű értékelése alapján, valamennyi érintett érdeket, és különösen az érintett gyermek mindenek felett álló érdekét figyelembe véve. Abban az esetben, ha ezen értékelés alapján bizonyított, hogy a gyermek és az uniós polgársággal rendelkező gyámja tényleges családi életet kívánnak élni, és e gyermek a gyámjával szemben függőségi viszonyban van, a családi élet tiszteletben tartásához fűződő alapvető joghoz kapcsolódó követelmények a gyermek mindenek felett álló érdekének a figyelembevételére vonatkozó kötelezettséggel összefüggésben főszabály szerint megkövetelik azt, hogy az említett gyermek számára biztosítsák a beutazás és a tartózkodás jogát annak lehetővé tétele érdekében, hogy a gyámjával az utóbbi fogadó tagállamban együtt éljen.

A második kérdésről

- 74 A kérdést előterjesztő bíróság a második kérdésével lényegében arra vár választ, hogy a 2004/38 irányelv 27. és 35. cikkét úgy kell-e értelmezni, hogy ha fennáll annak a veszélye, hogy az algériai *kafala* rendszer hatálya alá helyezett gyermek bántalmazás, kizsákmányolás vagy gyermekkereskedelem áldozata, megtagadható az uniós polgár családtagjaként az e polgár fogadó tagállamába való beutazáshoz vagy e tagállamban való tartózkodáshoz való joga.
- 75 A jelen ügyben előterjesztett előzetes döntéshozatal iránti kérelemből az következik, hogy e kérdést arra az esetre terjesztették elő, ha az olyan gyermek, mint SM, akit az algériai *kafala* keretében egy uniós polgár törvényes gyámsága alá helyeztek, az ilyen polgár „egyenes ági leszármazottjának” a 2004/38 irányelv 2. cikke 2. pontjának c) alpontja értelmében vett fogalmába tartozik, ami főszabály szerint ezen irányelv 7. cikkének (2) bekezdésével összhangban főszabály szerint megnyitja az említett polgár fogadó tagállamába való beutazáshoz és az e tagállamban való tartózkodáshoz való automatikus jogot. Márpedig az első kérdésre adott válaszból az következik, hogy az ilyen gyermek nem tartozhat e fogalomba.
- 76 E körülmények között a kérdést előterjesztő bíróság által feltett második kérdésre nem szükséges válaszolni.

A harmadik kérdésről

- 77 Az első kérdésre adott válasza tekintettel a harmadik kérdésre nem szükséges válaszolni.

A költségekről

78 Mivel ez az eljárás az alapeljárásban részt vevő felek számára a kérdést előterjesztő bíróság előtt folyamatban lévő eljárás egy szakaszát képezi, ez a bíróság dönt a költségekről. Az észrevételeknek a Bíróság elé terjesztésével kapcsolatban felmerült költségek, az említett felek költségeinek kivételével, nem téríthetők meg.

A fenti indokok alapján a Bíróság (nagytanács) a következőképpen határozott:

Az uniós polgár „egyenes ági leszármazottjának” az Unió polgárainak és családtagjaiknak a tagállamok területén történő szabad mozgáshoz és tartózkodáshoz való jogáról, valamint az 1612/68/EGK rendelet módosításáról, továbbá a 64/221/EGK, a 68/360/EGK, a 72/194/EGK, a 73/148/EGK, a 75/34/EGK, a 75/35/EGK, a 90/364/EGK, a 90/365/EGK és a 93/96/EGK irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2004. április 29-i 2004/38/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv 2. cikke 2. pontjának c) alpontjában szereplő fogalmát úgy kell értelmezni, hogy az nem foglalja magában az olyan gyermeket, akit az algériai *kafala* keretében egy uniós polgár állandó törvényes gyámsága alá helyeztek, mivel e gyámság alá helyezés nem hoz létre közöttük szülő-gyermek kapcsolatot.

Az illetékes nemzeti hatóságoknak azonban az ilyen gyermek mint az uniós polgár más családtagja tekintetében a fent említett irányelv 3. cikke (2) bekezdésének az Európai Unió Alapjogi Chartája 7. cikkével és 24. cikkének (2) bekezdésével összefüggésben értelmezett a) pontja értelmében meg kell könnyíteniük a beutazást és a tartózkodást az adott ügy összes fennálló és releváns körülményének a kiegyensúlyozott és észszerű értékelése alapján, valamennyi érintett érdeket, és különösen az érintett gyermek mindenek felett álló érdekét figyelembe véve. Abban az esetben, ha ezen értékelés alapján bizonyított, hogy a gyermek és az uniós polgársággal rendelkező gyámja tényleges családi életet kívánnak élni, és e gyermek a gyámjával szemben függőségi viszonyban van, a családi élet tiszteletben tartásához fűződő alapvető joghoz kapcsolódó követelmények a gyermek mindenek felett álló érdekének a figyelembevételére vonatkozó kötelezettséggel összefüggésben főszabály szerint megkövetelik azt, hogy az említett gyermek számára biztosítsák a beutazás és a tartózkodás jogát annak lehetővé tétele érdekében, hogy a gyámjával az utóbbi fogadó tagállamában együtt éljen.

Aláírások